

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lenky Krupičkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **Obec Karlova Ves**, se sídlem Karlova Ves 2, zast. JUDr. Janou Marečkovou, advokátkou se sídlem Křenova 438/11, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha, za účasti osob zúčastněných na řízení;

a) zastoupených společnou zmocněnkyní JUDr. L. Š., :

X

b) zastoupených společným zmocněncem M. P., :

X

c) zastoupených Mgr. Liborem Kaslem, LL.M., advokátem se sídlem Přemyslova 132/23, Plzeň:

X

a dále:

X

o přezkumu rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2024, č. j. MZP/2024/290/304, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 7. 2025, č. j. 8 A 34/2024-819,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

pokračování

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek městského soudu

[1] Veřejnou vyhláškou ze dne 27. 9. 2022 žalovaný oznámil předložení záměru na vyhlášení Národního parku Křivoklátsko (dále jen „NP Křivoklátsko“ či „záměr“) k projednání. Žalobkyně z pozice dotčené obce podala proti záměru námitky. Rozhodnutím ze dne 24. 10. 2023 žalovaný vyhověl námitce žalobkyně týkající se územního vymezení NP Křivoklátsko. Námitkám směřujícím proti samotnému záměru na vyhlášení NP Křivoklátsko nevyhověl. Žalobkyně podala proti rozhodnutí o námitkách rozklad, který ministr životního prostředí zamítl rozhodnutím uvedeným v záhlaví.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) zamítl nyní napadeným rozsudkem. Předeslal, že se záměrem již opakovaně zabýval, a to zejména v rozsudku ze dne 16. 12. 2024, č. j. 18 A 21/2024-173. S odkazem na něj konstatoval, že záměr naplňuje podmínky pro vyhlášení národního parku stanovené v § 15 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZOPK“). Skutečnost, že dané území bylo v minulosti ovlivněno lidskou činností, totiž sama o sobě nevylučuje jeho zařazení do kategorie národního parku. Podle městského soudu žalobkyně dále neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné dovodit, že stanovisko Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (dále jen „Agentura“) k záměru, bylo ovlivněno specifickými zájmy, které by mohly vést k podjatosti. Skutečnost, že Agentura je zainteresovaná na vyhlášení národního parku, sama o sobě nezakládá důvodnou pochybnost o její objektivitě. Městský soud dále neshledal, že by vyhlášením NP Křivoklátsko došlo k zásahu do ústavně zaručených práv žalobkyně, zejména do jejího práva na příznivé životní prostředí. S odkazem na rozsudek č. j. 18 A 21/2024-173, shrnul, že žalobkyně nepřinesla přesvědčivou, konkrétní a individuální argumentaci, kterou by vyvrátila důvody vedoucí správní orgány k předložení záměru. Zcela pominula vysvětlení, že bezzásahovost sama o sobě nebyla příčinou odumírání smrkových porostů vlivem kůrovce či lesního požáru v jiných národních parcích. Navíc mají v případě NP Křivoklátsko v řadě porostů i nadále probíhat cílené zásahy na biodiverzitu nebo na přípravu přechodu na bezzásahový režim. Dlouhodobý cíl ochrany bude naplňován postupně řádově desítky let.

[3] Městský soud nesouhlasil ani se závěry, které žalobkyně prezentovala na základě aplikace modelu *Quntiple Helix*. Ten podle městského soudu naopak vede k závěru o vhodnosti zamýšleného záměru. Dále uvedl, že žalobkyni nepřísluší namítat nepřiměřenost nákladů na zřízení a provoz NP Křivoklátsko, neboť odpovědnost za hospodaření s veřejnými prostředky nese stát. Žalobkyně navíc nevznesla žádné konkrétní argumenty, jimiž by odhadovanou výši nákladů znevěrohodnila. Zcela obecná je taktéž její argumentace, že záměr není v souladu se zájmy a potřebami místních obyvatel. Proto pouze v obecnosti dodal, že jakékoliv zřízení zvláště chráněného území sebou nese určitá omezení. Tato však nelze posuzovat izolovaně, neboť ochrana určitého území je především v zájmu celé společnosti. Žalovaný přitom definoval cíle ochrany přírody, jichž lze nejefektivněji dosáhnout právě v režimu národního parku. V rámci zonace pak bude brán ohled na hospodaření v lesích i výkon práva myslivosti. Záměr navíc nezahrnuje zastavěná území či zemědělsky využívané plochy a dotčené pozemky jsou ve významné většině ve vlastnictví státu. Na vymezení tzv. klidových území se žalobkyně může procesně podílet. Předpokládané přínosy zřízení

národního parku tak převažují nad vágně formulovanými nevýhodami, které žalobkyně namítá.

[4] Závěrem městský soud konstatoval, že předmětem přezkumu mohlo být pouze to, zda byla žalobkyně zkrácena na svých právech a zda se správní orgány řádně vypořádaly s jejími námitkami, nikoli otázka reálného zvýšení standardu ochrany přírody oproti stávajícímu stavu. K tomu odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 25. 9. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 18/17, podle kterého je otázka existence národních parků a pravidel jejich ochrany především politicko-odborně-ekologickou otázkou, která má být řešena v rámci zákonodárského procesu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného a osob zúčastněných na řízení

[5] Stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost s odkazem na důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V ní městskému soudu vytýká, že nenařídil ústní jednání, ačkoliv to stěžovatelka očekávala, čímž osobám zúčastněným na řízení znemožnil seznámit se s žalobou, doplnit svá podání a hájit své zájmy. Taktéž vyložil vlastním způsobem model *Quintuple Helix*, aniž by provedl důkaz příslušným odborným článkem či vytkl žalovanému, že se jím nezabýval v rozhodnutí o rozkladu. Odborný článek navíc interpretoval nesprávně, zcela v rozporu s jeho obsahem.

[6] Stěžovatelka městskému soudu dále vytýká, že pochybil při provedení testu proporcionality. Nezohlednil totiž důvodné připomínky stěžovatelky k odborným podkladům. Ta namítala, že záměr odkazuje na odborné zdroje, které správní orgány k námitkám detailněji nerozebraly a neodpověděly dostatečně, jak bude zajištěna ochrana lesních ekosystémů. Městský soud pak vycházel z veřejně nedostupných studií zpracovaných před 15 a 17 lety, které nebyly v tomto řízení provedeny jako důkaz. Kvůli nedostatečné přezkoumatelnosti odborných zdrojů a podkladů tak nelze uzavřít, že bylo naplněno kritérium přiměřenosti/nezbytnosti změny způsobu ochrany dané lokality. Navržený bezzásahový režim je nevhodný, přinese rozpad lesů, šíření kůrovce, riziko vzniku požáru a ztrátu klimatických a dalších funkcí lesa. To právní úprava ani záměr nereflektují. Správní orgány měly provést podstatně detailnější analýzu stavu věci, nikoliv se pouze odvolat na § 15 ZOPK, který nebrání existenci mrtvých lesů. Městský soud v rámci testu proporcionality připustil možnost méně invazivní ochrany, avšak vytkl stěžovateli nedostatek konkrétních argumentů. Ty však měly přinést správní orgány. Zůstává tedy otázkou, zda je vyhlášení národního parku vzhledem k charakteru krajiny nezbytné, nebo se jedná o projev ideologického přístupu k ochraně přírody, který vzhledem k povaze oblasti Křivoklátska nepřiměřeně zasahuje do základních práv dotčených osob. Stěžovatelka proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti sdělil, že záměr je podložen odborně i věcně a odpovídá požadavkům § 15 ZOPK, neboť na více než polovině území převažují lesní ekosystémy člověkem málo pozměněné. Námitky stěžovatelky jsou založeny na mylné představě, že cílem záměru je „odlesnění“, na řadě subjektivních názorů, případně vychází z neodpovídajících zdrojů (např. ekonomických studií či textů zaměřených na hospodářské lesy). Žalovaný dále shrnul důvody, které vedly k předložení záměru a související judikатурní závěry. Dodal, že argumentace stěžovatelky je založena na nepřesných, účelových a

pokračování

nepodložených tvrzeních. Uzavřel, že napadený rozsudek je věcně správný a dostatečně zdůvodněný. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[8] Osoby zúčastněné na řízení (dále jen „OZNŘ“) vyjmenované pod písm. a) navrhly, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Uvedly, že městský soud provedl test proporcionality pouze formálně. Vhodnost režimu národního parku reálně nezkoumal, u jeho potřebnosti sám přiznal, že chybí odborné srovnání s variantou CHKO, a u přiměřenosti nevyvážil přínosy a dopady, neboť apriorně upřednostnil ochranu přírody a ekonomické náklady označil za irelevantní. Dále soud nevypořádal vyjádření OZNŘ a neprovedl navržené důkazy, zejména odborné ekologické a ekonomické posouzení dopadů vyhlášení NP a nedostatečně posoudil zásah do práv obcí a vlastníků.

[9] OZNŘ uvedené pod písm. c) souhlasí s argumentací stěžovatelky a navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení. Doplňují, že vytýkané nedostatky záměru se dotýkají i vlastníků pozemků v přímém sousedství budoucího NP Křivoklátsko, avšak dané negativní důsledky nebyly v rozhodovacím procesu řádně zohledněny.

[10] Ke kasační stížnosti se vyjádřily také OZNŘ č. 191, 192, 193, 194, 195 a 202. Souhrnně souhlasí se stěžovatelkou a společnou zástupkyní OZNŘ uvedených pod písm. a), že nebyl řádně proveden test proporcionality. Postrádají odbornou analýzu, která jasně vyhodnotí přínosy i negativa navrhované změny ochrany a porovná ji se stávajícím režimem CHKO včetně dopadů na lesní ekosystémy jakožto dominantní složku daného území. Nebyla vyhodnocena ani praxe existujících národních parků, zejména negativní zkušenosti z národního parku České Švýcarsko (rozpad lesů, kůrovec, pokles mimoprodukčních funkcí lesa a dopady na okolí).

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud se s ohledem na logiku soudního přezkumu zabýval nejprve namítanou vadou řízení před městským soudem, kterou stěžovatelka spatřuje v tom, že městský soud nenařídil ústní jednání.

[14] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s., ve znění do 31. 12. 2025, platilo, že *soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.* (zdůrazněno soudem)

[15] Nejvyšší správní soud z obsahu žalobního spisu zjistil, že městský soud zaslal stěžovateli přípisem ze dne 12. 6. 2024 na vědomí vyjádření žalovaného k žalobě. Současně

ji s odkazem na výše citované ustanovení poučil, že může rozhodnout o věci samé bez jednání s tím, že požaduje-li stěžovatelka jednání, má tuto skutečnost soudu sdělit ve lhůtě dvou týdnů od doručení přípisu. Přípis byl stěžovateli doručen do datové schránky dne 21. 6. 2024. Ta na něj nijak nereagovala, a to ani ve svých podáních ze dne 8. 8. 2024 a 14. 1. 2025, kdy městskému soudu zaslala své stanovisko k vyjádření žalovaného, respektive doplnění žaloby. Ačkoliv tedy stěžovatelka byla řádně poučena, ve stanovené lhůtě ani kdykoliv později městskému soudu nesdělila, že trvá na nařízení jednání ve věci. Takový požadavek nevyplývá ani z podané žaloby. Hodlala-li stěžovatelka obhajovat své postoje přímo před soudem, měla dostatek prostoru takový požadavek vůči soudu komunikovat. Jelikož tak neučinila, nelze městskému soudu *ex post* úspěšně vytýkat, že jednání ve věci nenařídil.

[16] Poukazuje-li stěžovatelka v této souvislosti na OZNŘ, je třeba zdůraznit, že hájit jejich práva stěžovateli nepřísluší. Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že osoby, které k výzvě městského soudu ze dne 11. 2. 2025 uplatnily práva OZNŘ, byly poučeny o svých právech podle § 34 odst. 3 s. ř. s. a městský soud jim (prostřednictvím společných zmocněnců) také zaslal žalobu, vyjádření žalovaného i repliku. Měli tedy rovněž prostor se s těmito podklady seznámit a vyjádřit se k nim. Co se týče výzvy podle § 51 odst. 1 s. ř. s., tato je zasílána toliko účastníkům řízení, nikoliv OZNŘ. I kdyby tedy OZNŘ sdělily ve svých vyjádřeních městskému soudu, že požadují nařízení jednání ve věci, nebyl by pro městský soud takový požadavek závazný a bylo by pouze na jeho zvážení, zda je v posuzované věci vhodné nařídit jednání či nikoli.

[17] Současně Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatelky, že městský soud opřel své závěry o podklady, které nebyly součástí spisu, a proto mělo být nařízeno jednání, na němž by tyto byly provedeny jako důkaz.

[18] Pokud jde o stěžovatelkou zmiňované studie *Podklad pro návrh Národního parku Křivoklátsko* (Hošek, 2008) a *Socioekonomická analýza regionu navrženého národního parku Křivoklátsko* (Banaš, 2010), lze se stěžovatelkou souhlasit, že se jedná o podklady, které městský soud provedl jako důkaz při jednání v řízení o žalobě obce Branov, jak vyplývá z bodu 27. rozsudku č. j. 18 A 21/2024-173. Městský soud v daném bodě konstatoval, že považoval za vhodné při jednání zdůraznit, resp. připomenout i podklady, které již byly součástí správního spisu (elektronického uložště), jímž se dle ustálené rozhodovací praxe samostatně nedokazuje. To je i případ právě těchto dvou studií. Jinými slovy, v případě obou studií se jedná o součást správního spisu, jejíž obsah městský soud při jednání ve věci obce Branov toliko zopakoval. To je ostatně zjevné i v posuzované věci, kdy městský soud v bodě 39. napadeného rozsudku konstatoval, že vycházel z obsahu správního spisu, jehož obsahem je také odborné stanovisko Agentury, které je podloženo mimo jiné oběma namítanými studiemi. Nejvyšší správní soud ověřil obsah správního spisu a konstatuje, že žalovaný stěžovatelku dne 17. 8. 2023 vyzval, aby se k těmto studiím (a doplněnému stanovisku Agentury) vyjádřila, případně navrhla jejich doplnění. To stěžovatelka učinila a obě studie zpochybnila. Je tedy zřejmé, že studie byly součástí správního spisu a stěžovatelka byla s jejich obsahem řádně seznámena. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu přitom platí, že obsahem správního spisu se dokazování neprovádí (srov. rozsudek ze dne 21. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Totéž pak platí ve vztahu ke stěžovatelkou zmiňovanému článku *Comprehensive Evaluation of the Design of a New National Park Using the Quintuple Helix Model* (Sloup a kol, 2023). I tento je součástí správního spisu, a městský

pokračování

soud tak nebyl povinen provést jej jako důkaz při jednání. Ostatně sama stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že tímto článkem argumentovala již v řízení o rozkladu.

[19] Lze proto uzavřít, že se městský soud nedopustil vady řízení podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., pokud nenařídil jednání. Pro takový postup byly splněny zákonem stanovené podmínky.

[20] Ve zbytku kasační stížnosti stěžovatelka opakuje svůj nesouhlas se změnou formy ochrany na části území současné CHKO Křivoklátsko. Ochranu tohoto území formou národního parku považuje za nevhodnou, neboť princip bezzásahovosti, který je pro tuto formu ochrany charakteristický, podle ní povede ve výsledku k rozpadu tamějších lesů. Dosavadní režim obhospodařování této oblasti považuje naopak za ten nejvhodnější, k čemuž poukazuje na odborné zdroje, které její argumentaci podporují, a rovněž i na negativní události z jiných národních parků nacházejících se na území České republiky, jako je např. kůrovcová kalamita v Národním parku České Švýcarsko či lesní požár v Národním parku Šumava. Záměru vytýká, že není dostatečně odborně zdůvodněný a nebere v potaz charakter tohoto území.

[21] Nejvyšší správní soud předesílá, že se vyhlášením NP Křivoklátsko již opakovaně zabýval, a to na základě kasačních stížností obcí Nižbor, Kublov, Branov a Hracholusky (viz rozsudky ze dne 4. 4. 2025, č. j. 10 As 25/2025-52, ze dne 29. 7. 2025, č. j. 9 As 16/2025-79, ze dne 29. 8. 2025, č. j. 5 As 29/2025-60, a ze dne 9. 4. 2026, č. j. 6 As 19/2025-68). Vzhledem k tomu, že žalobní i kasační námitky dotčených obcí (zastoupených touž právní zástupkyní) se v podstatné míře překrývají, neshledal Nejvyšší správní soud důvod se od tam přijatých závěrů odchýlit, vychází z nich i v posuzované věci a v podrobnostech na ně odkazuje. Současně, s ohledem na značnou obecnost kasačních námitek, Nejvyšší správní soud upozorňuje na to, že čím obecnější je vznesená námitka, tím obecněji k ní může soud přistoupit a vypořádat ji (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS).

[22] Vzhledem k tomu, jakým způsobem stěžovatelka formulovala své žalobní a kasační námitky, je vhodné připomenout samotný úvod citovaného rozsudku č. j. 9 As 16/2025-79. Zde Nejvyšší správní soud konstatoval, že proces vyhlášení národního parku v sobě obsahuje dvě roviny, správně-právní a politickou. Zdůraznil přitom, že: *„Ideový (politický) střet má být řešen primárně v zákonodárném sboru. Správní soudy se mohou zabývat pouze správně právní rovinou. Z uvedeného plyne, že NSS nepřezkoumává samotné vyhlášení národního parku (což je podstata žaloby stěžovatelky, jak výslovně uvádí na úvodní straně své kasační stížnosti). Nepřísluší mu ani zasahovat do politických úvah, které se projevují při hlasování v komorách Parlamentu, ani nesmí obcházet pravomoc Ústavního soudu k přezkumu zákonů. Tento rozsudek tak nelze vnímat jako názor NSS na to, zda NP Křivoklátsko má či nemá vzniknout. Soud přezkoumává pouze a jen napadené rozhodnutí, které se zabývalo námitkami stěžovatelky proti záměru.“* (zdůrazněno soudem)

[23] Předmětem soudního přezkumu tak je především to, zda byl proces projednávání záměru veden v souladu s relevantní právní úpravou, zda se žalovaný řádně a přezkoumatelným způsobem vypořádal s námitkami stěžovatelky, a to jak v řízení o námitkách, tak v řízení o rozkladu, a zda jeho závěry ob stojí z hlediska zákonnosti, na což

městský soud stěžovatelku správně upozornil. V případě Nejvyššího správního soudu je pak předmětem přezkumu v mezích kasačních námitek to, zda městský soud nepochybil při posouzení těchto otázek. Nejvyššímu správnímu soudu tedy nepřísluší posuzovat vhodnost navrhované ochrany vymezeného území Křivoklátska, jak stěžovatelka požaduje, ani hodnotit, zda národní parky ve skutečnosti vůbec chrání přírodní hodnoty. Tato pravomoc ostatně nepřísluší ani Ústavnímu soudu, který uvedený závěr potvrdil ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 18/17: „*Závisí výlučně na zákonodárci a exekutivě, jaké národní parky založí, jaká pravidla v nich upraví, a proto nelze, s nadsázkou řečeno, po Ústavním soudu žádat zodpovězení otázky: „zda mají pravdu ekologičtí aktivisté nebo starostové, zda je dobré stavět v národním parku hotely, těžit dřevo nebo nechat bujet vegetaci bez jakéhokoliv zásahu“.*“

[24] Stěžejní část nynější kasační stížnosti tvoří polemika stěžovatelky s tím, zda je ze záměru dostatečně seznatelné, z jakých podkladů vychází a jak byly tyto odborné zdroje hodnoceny.

[25] Podle § 40 odst. 7 ZOPK stanoví *náležitosti a obsah záměru na vyhlášení národního parku ministerstvo životního prostředí vyhláškou*. Tou je vyhláška č. 45/2018 Sb., o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území (dále jen „Vyhláška“). Podle § 10 odst. 1 Vyhlášky záměr na vyhlášení nebo změnu zvláště chráněného území obsahuje: *název zvláště chráněného území, návrh kategorie zvláště chráněného území, určení předmětů ochrany a jejich popis, uvedení dlouhodobých cílů ochrany zvláště chráněného území, návrh bližších ochranných podmínek zvláště chráněného území, nebo přehled katastrálních území dotčených záměrem na vyhlášení nebo změnu národního parku nebo chráněné krajinné oblasti, orientační výměru zvláště chráněného území, základní principy péče o předměty ochrany, a odůvodnění záměru na vyhlášení zvláště chráněného území.* (zdůrazněno soudem)

[26] Záměr NP Křivoklátsko čítá zhruba 39 stran a jeho závěrečná část obsahuje přehled použitých podkladových materiálů. Nelze proto přisvědčit stěžovateli, že by nebylo zřejmé, z jakých podkladů záměr vychází. Co se týče absence hodnocení těchto zdrojů, lze stěžovatelce přisvědčit, že ačkoliv je odůvodnění záměru podrobně rozepsáno na zhruba 20 stranách a vyjadřuje se mimo jiné i k tomu, s jakými aktuálně platnými strategickými a koncepčními dokumenty je záměr v souladu, adresně se hodnocením odborných zdrojů skutečně nezabývá. Ovšem, jak již Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku č. j. 9 As 16/2025-79, záměr není správním rozhodnutím, ale jde v zásadě o odborný podklad, přičemž Vyhláška stanoví toliko požadavek, aby byl záměr odůvodněn, aniž by konkretizovala rozsah či strukturu tohoto odůvodnění. Neklade žádné konkrétnější požadavky, nepožaduje užít konkrétně označenou metodu, zásady či metodiku. Neukládá ani povinnost provádět detailní hodnocení jednotlivých odborných podkladů. Na záměr, který je primárně podkladem pro další postup a je součástí správního spisu, proto nelze klást přehnané formální požadavky. Je třeba vyjít primárně z výše citovaného § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb. Není nutné, aby odborné podklady byly přiloženy k samotnému záměru a aby byly podrobně hodnoceny. Takové požadavky nemají oporu v právní úpravě. Po stěžovateli lze spravedlivě požadovat, aby si v případě zájmu informace vyžádala či vyhledala sama, zvláště jsou-li veřejně dostupné.

[27] Ve správním řízení o podaných námitkách je již situace odlišná. Správní orgány vedou správní spis a řízení směřuje k vydání správního rozhodnutí. Spis by proto měl obsahovat podklady pro rozhodnutí. Je klíčové, aby byl správní orgán schopen svá tvrzení uvedená v

pokračování

záměru, budou-li dotčenými subjekty zpochybněna, doložit a jejich námitky přezkoumatelně a přesvědčivě vyvrátit v řízení o námitkách.

[28] Nejvyšší správní soud se shoduje s městským soudem, že tomuto požadavku správní orgány dostály. Správní orgány racionálně a přezkoumatelně uvedly, z čeho vycházely. V této souvislosti poukazovaly zejména na odborné stanovisko Agentury a jeho doplnění, s nimiž byla stěžovatelka seznámena. Během správního řízení tak měla stěžovatelka podklady k dispozici. Jak rozhodnutí o námitkách, tak rozhodnutí ministra se rovněž dostatečně zabývala vhodností a potřebností navrhované změny formy ochrany i rizikem rozpadu lesů. V rozhodnutí o námitkách byla potřebnost změny způsobu ochrany vysvětlena v části zabývající se vhodností a potřebností v rámci testu proporcionality záměru (str. 3 až 5) a následně i při vypořádání zejména věcných námitek (str. 49). V rozhodnutí o rozkladu byla poté zdůvodněna na str. 11 a 12.

[29] Stejně jako ve věci posuzované devátým senátem i nyní stěžovatelka považuje změnu formy ochrany za nevhodnou a vedoucí ke zhoršení životního prostředí. Argumenty, které za tímto účelem předkládá, však nejsou přesvědčivé a pomíjí jejich vypořádání ze strany správních orgánů. Zakládají se totiž primárně na odlišném pojetí ochrany přírody. Stěžovatelka fakticky požaduje zachování lesů, do kterých může člověk zasahovat a považuje to za nejlepší formu obhospodařování území. Podle jejího názoru se příroda nejlépe rozvíjí pod lidským poručenstvím, racionální člověk ji dobře vede. Naopak žalovaný, který vychází ze současného pojetí zvláštní územní ochrany v zákoně o ochraně přírody a krajiny, se navrhovaným vyhlášením NP kloní k ponechání přírody samovolnému vývoji. Stěžovatelka se přitom opírá především o argument, podle něhož by měly mít nahodilé situace z jiných národních parků přímou souvislost s formou ochrany. Již devátý senát jej odmítl jako spekulativní. Zdůraznil přitom, že vyhlášení národního parku nevede k úhynu lesa. Poznamenal rovněž, že režim ochrany v NP Křivoklátsko má být zaváděn postupně. Námitky stěžovatelky nelze hodnotit jinak než jako projev politického nesouhlasu, který ovšem nemá před správním soudem své místo (viz výše). Správní soud nemůže zasáhnout do rozhodování správních orgánů na základě spekulativních úvah o chování budoucí správy dosud nevyhlášeného národního parku.

[30] I v posuzované věci se stěžovatelka pokusila podložit své úvahy studií České zemědělské univerzity týkající se analýzy dopadů vyhlášení záměru na území Křivoklátska (dále jen „studie ČZU“). Na studii ČZU pak stěžovatelka navíc v této věci dále navázala argumentací modelem *Quintuple Helix* (model opírající se o interakce ekonomického, politického, vzdělávacího, kulturního a přírodního systému – pozn. zdejšího soudu), k čemuž citovala závěry souvisejícího odborného článku *Comprehensive Evaluation of the Design of a New National Park Using the Quintuple Helix Model* (Sloup a kol, 2023), v němž autor studie ČZU a jeho kolektiv model aplikují a docházejí k závěru, že neexistuje dostatečně silný důvod ke zřízení národního parku.

[31] Nejvyšší správní soud ve shodě s devátým senátem konstatuje, že jakkoliv studie ČZU (i odborný článek) vyhlášení národního parku nedoporučují, netvoří to překážku jeho vyhlášení. Nejde o závazná stanoviska ani jiné závazné podklady pro rozhodnutí. Lze připomenout, že i v rámci odborné veřejnosti mohou existovat rozdílné názory, avšak vědecké debaty mají probíhat uvnitř vědecké komunity, nikoli u soudu.

[32] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce, že městský soud daný odborný článek nesprávně interpretoval. Městský soud se modelem *Quintuple Helix* zabýval v bodech 89-91 napadeného rozsudku. Zdůraznil přitom, že model je třeba považovat za podpůrný nástroj pro vyhodnocení proporcionality navrhovaných zásahů. V bodě 90 pak zasadil do daného modelu vlastní úvahy, v nichž zohlednil jednotlivé složky modelu, k nimž doplnil jejich právní význam na podkladě souvisejících právních předpisů a judikatury, a aplikoval model na NP Křivoklátsko. Tyto úvahy jej pak dovedly k vlastnímu závěru o vhodnosti zamyšleného záměru. Je tedy zjevné, že městský soud se nedopustil nesprávné interpretace článku, ale pouze upřednostnil vlastní posouzení „proporcionality“ s využitím stěžovatelkou předestřené metodologie.

[33] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že ministr se skutečně k tomuto odbornému článku, ani k oponentním a podkladovým studiím nevyjádřil, ač tak učinit měl, když na ně stěžovatelka v rozkladu odkazovala. Toto pochybení však samo o sobě nezakládá nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Z odůvodnění je totiž zřejmé, jaký význam těmto oponentním odborným podkladům ministr obecně přikládal, tedy že je nepovažoval za natolik přesvědčivé, aby zpochybnily jím dovozovanou potřebu zvýšení ochrany území Křivoklátska (srov. s. 12 a násl. rozhodnutí o rozkladu).

[34] Závěrem Nejvyšší správní soud neshledal pochybení ani ve způsobu, jakým městský soud provedl samotný test proporcionality. Stěžovatelka poukazuje pouze na body 85 a 86 napadeného rozsudku. Pomíjí tedy, že městský soud posuzoval proporcionalitu záměru především v části c), tedy v souvislosti s možným zásahem do ústavně zaručených práv stěžovatelky, zejména do jejího práva na příznivé životní prostředí, které je východiskem celé její argumentace proti záměru – zhoršení kvality životního prostředí změnou formy ochrany. Zde městský soud podrobně rekapituloval závěry svého dřívějšího rozsudku č. j. 18 A 21/2024-173 k téže věci a přidal k nim vlastní hodnocení v bodě 80. Městský soud se tedy dostatečně podrobně zabýval přiměřeností zásahu do dotčených práv a zájmů při vyhlášení zvláště chráněných území, tedy vhodností, potřebností a souladem s veřejným zájmem (body 72 až 78 napadeného rozsudku). Lze dodat, že žalovaný popsal v míře konkrétnosti odpovídající povaze posuzované věci důvody vyšší ochrany nejcennějších částí přírody Křivoklátska, vymezil cíle takové ochrany a vypořádal se i s nedostatky současné úrovně ochrany formou chráněné krajinné oblasti (str. 12). Při zpracování záměru vycházel z řady odborných podkladů citovaných v jeho závěru a zdůvodnil společenskou potřebu, potažmo veřejný zájem na vyhlášení národního parku.

[35] Jak vyplývá z výše uvedeného, většinu námitek stěžovatelky Nejvyšší správní soud již podrobně posoudil v rozsudku č. j. 9 As 16/2025-79. Stěžovatelka v nynější kasační stížnosti neuvedla žádné argumenty, které by vedly nyní rozhodující třetí senát k právním názorům odlišným, a tudíž k předložení věci rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu ve smyslu § 17 odst. 1 s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[36] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl podle § 109 odst. 2 věty první s. ř. s. bez jednání.

pokračování

[37] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, byť měl ve věci plný úspěch, žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu je soud nepřiznává.

[38] Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. (ve znění účinném do 31. 12. 2025), ve spojení s § 120 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jí soud uložil. Nejvyšší správní soud osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost neuložil a neshledal ani žádný důvod hodný zvláštního zřetele, pro nějž by jim právo na náhradu nákladů řízení mělo být přiznáno.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. června 2026

Mgr. Lenka Krupičková
předsedkyně senátu